

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev2 537/10
14.07.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud u veću sastavljenom od sudija: Vlaste Jovanović, predsednika veća, Lidije Đukić i Zvezdane Lutovac, članova veća, u pravnoj stvari tužioca M.J. iz N., čiji je punomoćnik M.P., advokat iz N., protiv tuženog U. a.d. iz N, čiji je punomoćnik B.DŽ., advokat iz N., radi poništaja rešenja o otkazu ugovora o radu, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž.1.br.1133/08 od 19.12.2008. godine, u sednici veća održanoj 14.07.2010.godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž.1.br.1133 /08 od 19.12.2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Nišu P1. br. 3508/05 od 11.09.2008. godine, u stavu prvom izreke usvojen je tužbeni zahtev i poništen otkaz ugovora o radu direktora tuženog br. ... od 28.11.2005. godine, kao nezakonit. U stavu drugom izreke obavezan je tuženi da tužioca vrati na rad sa svim pravima iz rada i po osnovu rada, počev od dana prestanka radnog odnosa 21.10.2005. do 01.10.2006. godine. U stavu trećem izreke obavezan je tuženi da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 115.000,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Nišu Gž.1.br.1133/08 od 19.12.2008. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i navedena prvostepena presuda potvrđena.

Protiv pravosnažne presude donesene u drugom stepenu tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Odlučujući o podnetoj reviziji u smislu člana 399. ZPP-a („Službeni glasnik RS“ br. 125/04), koji se primenjuje na osnovu člana 55. stav 2. Zakona o imenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ br. 111/09 od 29.12.2009. godine), jer je revizija protiv drugostepene presude izjavljena pre stupanja na snagu ovog zakona, Vrhovni kasacioni sud je našao da revizija nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. Zakona o parničnom postupku, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitna povreda iz tačke 12. navedenog člana, na koju se revizijom ukazuje, jer pobijana presuda sadrži razloge o bitnim činjenicama koji nisu protivrečni izvedenim dokazima.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je kod tuženog bio u radnom odnosu na neodređeno vreme na poslovima šefa gradilišta. Rešenjem tuženog br. ... od 28.11.2005. godine, tužiocu je otkazan ugovor o radu na osnovu člana 179. tačka 3. Zakona o radu. Pre donošenja ovog rešenja tuženi nije upozorio tužioca na postojanje razloga za otkaz ugovora o radu. Rešenjem Inspekcije rada od 09.01.2006. godine, odloženo je izvršenje rešenja od 28.11.2005. godine do pravosnažnog okončanja sudskog postupka. Nakon rešenja Inspekcije rada, tuženi je sa tužiocem zaključio ugovor o radu br. ... datiran na 21.10.2005. godine, prema kojem je tužilac zasnovao radni odnos na neodređeno vreme od 20.10.2005. godine. Tužilac je po ovom ugovoru radio kod tuženog, a 02.10.2006. godine zaključen je novi ugovor o radu na neodređeno vreme koji je tužiocu otkazan novim rešenjem tuženog od 05.12.2006. godine i ovo rešenje je predmet preispitivanja u drugom sudskom postupku pred prvostepenim sudom(P1. br. ...).

Polazeći od navedenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su pravilno primenjujući odredbe člana 180. stav 1. i 2. u vezi sa članom 179. tačka 3. Zakona o radu („Sl. glasnik RS“ br. 24/05), izveli zaključak o osnovanosti tužbenog zahteva, koji u potpunosti prihvata ovaj sud.

Odredbom člana 180. stav 1. i 2. Zakona o radu je propisano da je poslodavac dužan da pre otkaza ugovora o radu u slučaju iz člana 179. tačka 1-6. navedenog zakona zaposlenog pismenim putem upozori na postojanje razloga za otkaz ugovora o radu i da mu ostavi rok od najmanje pet radnih dana od dana dostavljanja upozorenja da se izjasni na navode iz upozorenja. U upozorenju poslodavac je dužan da navede osnov za davanje otkaza, činjenice i dokaze koji ukazuju na to da su se stekli uslovi za otkaz i rok za davanje odgovora na upozorenje.

Upozorenje poslodavca kao nužan uslov za otkaz ugovora o radu iz razloga propisanih odredbom članom 179. stav 1-6. Zakona o radu, a u skladu sa odredbom člana 7. ratifikovane Konvencije MOR br. 158 o prestanku radnog odnosa na inicijativu poslodavca (Zakon o ratifikaciji je objavljen u "Sl. listu SFRJ"

br. 4/84), ima karakter akta kojim se zaposleni poziva na izjašnjenje i ono nije formalnost u postupku otkazivanja ugovora o radu, već se njime zaposlenom stavlja do znanja da postoje okolnosti koje prema shvatanju poslodavca obrazuju otkazni razlog. Svrha i cilj upozorenja su da se zaposlenom omogući da iznese odbranu i da se izjasni o radnjama za koje poslodavac smatra da predstavljaju razlog za otkaz ugovora o radu, i stoga se zaposlenom daje jedan razuman rok da bi to izjašnjenje i odbranu mogao dati (najmanje pet radnih dana).

S obzirom na činjenicu da u konkretnom slučaju upozorenje nije doneto, proizlazi da je tuženi povredio pravo tužioca na odbranu od otkaznog razloga dato materijalnim propisom, što taj otkaz tj. ovde sporno rešenje od 28.11.2005. godine čini nezakonitim.

Revizijskim navodima se ukazuje da tužilac nema pravni interes za vođenje ovog spora, jer je tuženi s njim zaključio ugovor o radu na neodređeno vreme, čime je rešenje o otkazu ugovora o radu stavljeno van snage. Vrhovni kasacioni sud iznete navode ocenjuje neosnovanim, jer je tuženi u smislu rešenja Inspekcije rada kojim je odloženo izvršenje rešenja o otkazu, bio dužan da tužioca vrati na rad do pravosnažnog okončanja ovog postupka, što je tuženi uradio, ali nije stavio van snage ovde sporno rešenje od 28.11.2005. godine, već je doneo novo rešenje o otkazu koje je predmet drugog sudskog postupka. S obzirom na činjenicu da je rešenje od 28.11.2005. godine na snazi i da je po njemu tužiocu prestao radni odnos kod tuženog 21.10.2005. godine, tužilac ima pravni interes za vođenje ovog spora.

Na osnovu člana 405. stav 1. Zakona o parničnom postupku, odlučeno je kao u izreci presude.

Predsednik veća-sudija

Vlasta Jovanović, s.r.